

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 17.06.2024

Vår ref.: 202212032-7 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Varsel om vedtak - pålegg om å utvikle og implementere løsning for samtykkekontroll i Elhub

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) viser til tidligere dialog om å pålegge avregningsansvarlig å utvikle og implementere løsning for samtykkekontroll i Elhub.

I tråd med kravene til forhåndsvarsling etter forvaltningsloven [§ 16](#) varsler vi med dette vedtak i saken.

1 Varsel om vedtak

RME vurderer å fatte følgende vedtak:

1. Avregningsansvarlig skal utvikle og implementere en løsning for samtykkekontroll i Elhub, jf. forskrift om kraftomsetning og netjtjenester¹ § 2-2 fjerde ledd andre punktum. Løsningen skal ha følgende minimumsegenskaper;
 - a. skal kunne anvendes på leverandørskifter og anleggsovertagelser,
 - b. skal kunne anvendes på digitale forbrukere (privatkunder) og næringsvirksomhet (bedriftskunder)
 - c. skal være en forhåndskontroll
2. Som en del av oppgaven med å utvikle og implementere samtykkekontroll i Elhub, må avregningsansvarlig fastsette standarder for å motta og kontrollere elektronisk samtykke (sikkert samtykke). Dere pålegges å lede arbeidet med å etablere denne standarden. Avregningsansvarlig må formalisere standarden til sikkert samtykke i Ediel-standard.
3. Avregningsansvarlig skal innen 13. september 2024 sende en beskrivelse av arbeidet med en tentativ tidsplan til RME.

¹ Forskrift om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. av 11. mars 1999 nr. 301 (Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester)

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no/reguleringsmyndigheten

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

2 Dere kan uttale dere om saken

Fristen for å uttale dere om forhåndsvarselet er 8. juli 2024. Hvis dere har ny informasjon til oss eller vil rette opplysninger vi har fått tidligere, er det viktig at vi får denne informasjonen innen fristen. Etter fristens utløp, vil RME fatte vedtak i saken basert på de opplysningene som foreligger.

Informasjonen kan sendes til RME på e-post rme@nve.no. Vennligst oppgi saksnummeret i emnefeltet. Kopi av svaret skal sendes til motparten(e) i saken.

Vi tar sikte på å fatte vedtak i saken innen medio august 2024.

3 Beskrivelse av saken

Dagens prosess i Elhub for leverandørskifter og anleggsovertagelser er basert på tillit til at kraftleverandørene har en skriftlig kraftleveringsavtale med sluttbruker før kraftleverandøren melder byttet.

Forskrift om kraftomsetning og netttjenester § 2-2 fjerde ledd andre punktum åpner imidlertid for at RME kan pålegge avregningsansvarlig å kontrollere at gyldig kraftleveringsavtale foreligger før leverandørskifte eller anleggsovertagelse gjennomføres.

3.1 Utredning om innføring av samtykkekontroll i Elhub

Den 1. juli 2022 bestilte RME en utredning fra avregningsansvarlig om hva det vil kreve å innføre kontroll av sluttbrukernes samtykker i Elhub i tråd med § 2-2 fjerde ledd andre punktum (heretter omtalt som «samtykkekontroll»). Bakgrunnen var å undersøke hvordan man kan gå over fra tillitsbaserte til kontrollbaserte bytteprosesser i Elhub. I oppdragsbrevet beskrives blant annet hvordan dette vil sikre at kraftleverandører ikke kan tilegne seg nye strømkunder uten et aktivt samtykke fra sluttbrukeren. For nærmere detaljer om bakgrunnen for utredningen, viser vi til oppdragsbrevet.²

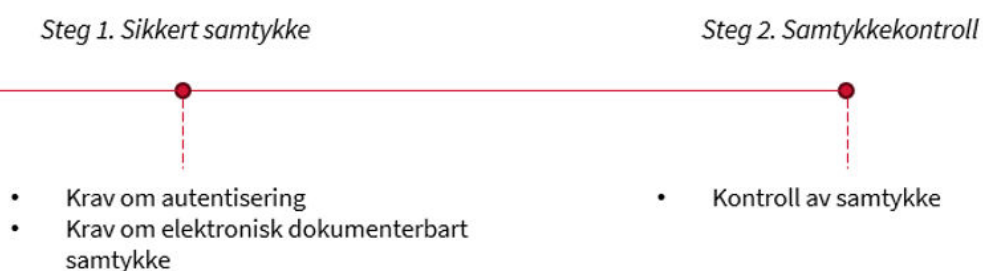
For å svare ut utredningen opprettet avregningsansvarlig en arbeidsgruppe som bestod av kraftleverandører, tredjeparter, nettselskap og Statnett (v/Elhub). Den 15. februar 2023 leverte arbeidsgruppen utredningen til RME.³ Utredningen vurderte tre ulike løsningsforslag. Det ble vurdert at Altinns samtykkeløsning og en egen bransjespesifikk løsning hadde best forutsetninger fra et teknisk og funksjonelt perspektiv, mens en SMS-løsning var dårligere egnet.

3.2 Oppfølgingsmøte med arbeidsgruppen etter utredningen

Den 8. mai 2023 avholdt RME et møte med denne arbeidsgruppen for å diskutere resultatene fra utredningen. Møtet konkluderte med at før Elhub kan innføre samtykkekontroll, må kraftleverandørene bli pålagt krav til både autentisering av sluttbrukeren og elektronisk dokumentasjon av samtykke (heretter omtalt som «sikkert samtykke»). RME informerte om at vi ville jobbe videre med dette.

² «Oppdragsbrev - Utredning om innføring av samtykkekontroll i Elhub», RMEs saksnummer. 202212032-1

³ «Utredning om innføring av avtalekontroll i Elhub», RMEs saksnummer. 202212032-6

Figur 1: De to stegene mot et sikrere leverandørskifte- og anleggsovertagelsesprosess

3.3 Høring av forslag til lov- og forskriftsendringer for et mer forbrukervennlig strømmarked

RME sendte i brev av 5. september 2023 forslag om sikkert samtykke til Energidepartementet (ED). Den 3. november 2023 sendte ED og BFD forslaget videre på høring av «Tiltak for et mer forbrukervennlig strømmarked – forslag til endringer i energiloven og ulike forskrifter».⁴ Forslaget ble i høringen omtalt som «elektronisk dokumenterbart samtykke», og innebærer at kraftleverandørene blir pålagt å:

- autentisere sluttbrukeren gjennom en sikker påloggingsløsning (sterk kundeautentisering)
- innhente et elektronisk dokumenterbart samtykke fra sluttbruker

Departementene foreslo at dette kravet gjelder ved alle leverandørskifter og anleggsoverdragelser.

Departementene skriver videre at tiltaket er i tråd med deres ambisjoner om at forbrukere skal få økt tillit til sluttbrukermarkedet, kunne ta godt informerte valg ved bytte av kraftleverandør og sikre fullt eierskap til deling av egne data.

Departementene foreslo å innføre et nytt femte ledd i forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 2-2, som lyder at;

«Kraftleverandøren skal autentisere sluttbrukeren gjennom en sikker påloggingsløsning ved leverandørskifte og anleggsovertagelse. Kraftleverandøren plikter å innhente et elektronisk dokumenterbart samtykke fra sluttbruker ved leverandørskifte og anleggsovertagelse. For ikke-digitale kunder skal kraftleverandøren sikre autentisering og samtykke ved manuell rutine. Reguleringsmyndigheten for energi kan stille nærmere krav til løsninger for autentisering og innhenting av samtykke.»

For nærmere detaljer om departementets begrunnelse, viser vi til høringsnotatet.

3.4 Møte mellom RME og avregningsansvarlig om veien videre etter høringen

⁴ Tiltak for et mer forbrukervennlig strømmarked – forslag til endringer i energiloven og ulike forskrifter (link: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-tiltak-for-et-mer-forbrukervennlig-strommarked-forslag-til-endringer-i-energiloven-og-ulike-forskrifter/>)

Den 1. februar 2024 avholdt RME et møte med avregningsansvarlig. På møtet viste RME til den gjensidige avhengigheten mellom løsninger for sikkert samtykke og samtykkekontroll. RME opplyste videre om at avregningsansvarlig vil bli pålagt å lede det videre arbeidet med sikkert samtykke, samt utvikle egen løsning for samtykkekontroll i Elhub.

4 Detaljert beskrivelse av pålegget

Med samtykkekontroll i Elhub menes en teknisk løsning hvor sluttbrukernes aktive samtykker til kraftleverandørene blir kontrollert før leverandørskifte og/eller anleggsovertagelse kan gjennomføres.

Pålegget innebærer at avregningsansvarlig må begynne på et utviklingsarbeid som skal resultere i en samtykkekontroll i Elhub. Pålegget er ansett som oppfylt når den tekniske løsningen er implementert. Elhub skal involvere bransjen i arbeidet.

4.1 Minimumskrav til løsning for samtykkekontroll i Elhub

Løsningen som utvikles skal anvendes på alle leverandørskifter og anleggsovertagelser. For anleggsovertagelser gjelder dette kun nye kunder.

Løsningen skal anvendes på digitale forbrukere (privatkunder) og næringsvirksomhet (bedriftskunder). Kontrollen skal ikke anvendes på ikke-digitale forbrukere. En ikke-digital forbruker defineres i denne sammenheng som en forbruker som bevisst velger å ikke identifisere seg og gi sitt samtykke på elektronisk vis til kraftleverandøren, uansett årsak. All næringsvirksomhet er ansett som digitale. For kunder som legges over på leveringsplikt er det ikke krav til samtykkekontroll.

Løsningen skal sikre at det er sammenheng mellom sikkert samtykke og Elhubs samtykkekontroll. Det innebærer å stille nødvendige krav til løsning for sikkert samtykke hos kraftleverandørene.

Løsningen skal videre være en forhåndskontroll. Dette innebærer at aktivt samtykke fra sluttbrukeren skal kontrolleres før byttet kan gjennomføres. I motsatt fall skal byttet avvises.

4.2 Krav til å lede arbeidet med sikkert samtykke hos kraftleverandørene

Hvilken løsning(er) for sikkert samtykke kraftleverandørene velger, vil få betydning for samtykkekontrollen i Elhub. Avregningsansvarlig må derfor stille nødvendige tekniske krav til løsning(er) ved å lede det videre arbeidet med sikkert samtykke. Dette arbeidet innebærer blant annet å stille krav til standard for løsning(er) for sikkert samtykke hos kraftleverandørene. Dere må formalisere kravene til sikkert samtykke i Ediel-standardene.

4.3 Implementeringsdato

Avregningsansvarlig skal innen 13. september 2024 sende RME en beskrivelse av arbeidet med en tentativ tidsplan. RME vil på bakgrunn av denne følge opp avregningsansvarlig på fremdrift. Ambisjonen er at avregningsansvarlig innen utgangen av 2025 skal ha implementert samtykkekontrollen slik at den kan tas i bruk for alle relevante parter i Elhub.

5 Har dere spørsmål?

Send e-post til rme@nve.no hvis dere har spørsmål. Husk å oppgi saksnummer i emnefeltet.

Med hilsen

Helene Edwardsen
Seniorrådgiver

Godkjent av Torfinn Jonassen
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste: